

DATOS IDENTIFICATIVOS

Relacións internacionais, constitución e Unión Europea

Materia	Relacións internacionais, constitución e Unión Europea			
Código	O03G080V01904			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 4	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	González-Ares Fernández, José Agustín Sánchez Ramos, María Belén			
Profesorado	González-Ares Fernández, José Agustín Mosquera Casero, Jose Sánchez Ramos, María Belén			
Correo-e	ares@uvigo.es bsanchez@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Con esta asignatura pretendemos achegar ao alumno as relacións entre o Dereito interno e o Dereito da Unión Europea así como a participación da Unión Europea nas relacións internacionais a través, por exemplo, da celebración de Tratados internacionais ou o envio de Delegacións da Unión a terceiros países			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B5	Capacidade para organizar e planificar
B9	Traballar de forma cooperativa

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)	A1
(*)	A2
(*)	A6
(*)	A8
(*)	A9
(*)	B2
(*)	B1
(*)	B9

(*)	B5
(*)	B9
(*)	A7
	A10
	A11
	A12
	A15
	A16
	A17

Contidos

Tema

BLOQUE I: Unión Europea e Constitución Española

TEMA 1: A natureza política da Unión Europea	1.Elementos estruturais 2.Nacemento e desenvolvemento 3.Características do modelo da UE
TEMA 2: O modelo federal de Unión Europea	1.O federalismo: cuestiós fundamentais 2.Unión Europea: ¿un modelo federal?
TEMA 3: O sistema político-institucional da UE	1.Aspectos xerais 2.Os Grupos Políticos no Parlamento Europeo
TEMA 4: O proceso constituinte	1.Declaración de Laeken 2.O proceso da Constitución Europea
TEMA 5: O Dereito Constitucional europeo e a Constitución española de 1978	1.Cuestiós xerais 2.Contidos,mutación e reforma constitucional. 3. Conflitos entre Constitución e Dereito orixinario 4. Conflito entre Constitución e norma de Dereito derivado 5. Conflitos entre norma da UE e lei posterior
TEMA 6: A Reforma institucional	1.Cuestiós xerais 2.As reformas dos tratados orixinarios e o papel dos tribunais constitucionais
TEMA 7: A Unión Europea: unión de cidadáns e de Estados	1.Cuestiós xerais 2.Cidadanía europea versus nacionalidade

BLOQUE II: Acción Exterior da Unión Europea

TEMA 8: As peculiaridades da acción exterior da Unión Europea	1.Dos TratadosConstitutivos ao Tratado de Lisboa 2.A representación exterior da UE: Principais problemas
TEMA 9: A personalidade xurídico-internacional da Unión Europea	1.Nocións xerais sobre a personalidade xurídica internacional das Organizacións Internacionais. 2.A Personalidade Xurídica Internacional: de Roma a Lisboa 3.Principais manifestacións da subxetividade internacional
TEMA 10: Natureza e alcance das competencias da Union Europea en materia de relacóns exteriores	1. As competencias expresas 2.As competencias implícitas 3.. As competencias do art. 352 do Tratado de Funcionamento da Unión Europea
TEMA 11: A actividade convencional da Unión Europea	1.A competencia comunitaria para concluir tratados internacionais: interpretación xurisprudencial 2.O proceso de conclusión de Tratados 3.Tipoloxía de tratados internacionais concluídos pola Comunidade Europea.
TEMA 12: A participación da Unión Europea nas relacóns diplomáticas	1.O Servizo Europeo de Acción Exterior 2.O dereito de legación pasivo A. Representación de países membros B.Representación de países non membros: base xurídica, procedemento de acreditación, funciós e estatuto xurídico. 3.O dereito de legación activo A.Fundamento xurídico para o exercicio do dereito de legación activo B.Procedemento de establecimientu C.Funciós despregadas pola rede de delegacións da Unión D.O exercicio do Dereito de legación activo ante outras OI 4. O establecementu de relacóns a nivel administrativo 5.A representación comunitaria nas OI

TEMA 13: A participación da Unión Europea noutras Organizacións Internacionais	1. Problemas que suscita a participação da Unión Europea noutras OI 2. Estatuto de observador 3. Estatuto de membro 4. A Unión Europea e a Organización das Nacións Unidas 5. A Unión Europea e a FAO 6. A Unión Europea e o Consello de Europa 7. A Unión Europea na Organización Mundial do Comercio 8. A Unión Europea e o MERCOSUR.
TEMA 14: Dimensión exterior das políticas comunitarias	1.A Política Europea de Veciñanza 2.A PESC 3.O Espazo de Liberdade, Seguridade e Xustiza 4. Outras Políticas

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	26	30	56
Sesión maxistral	26	55	81
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	Descripción
Traballos de aula	Os traballos da aula centraranse na realización de diversas actividades onde o principal protagonista é o alumno. As actividades consistirán, basicamente, na resolución de casos prácticos así como na exposición de traballos na aula
Sesión maxistral	Nas sesións maxistrais, presentarase e explicará ao alumno os aspectos principais e fundamentais da disciplina

Atención personalizada	Metodoloxías	Descripción
	Sesión maxistral	O alumno debe seguir utilizando a tutoría individualizada para a resolución das dúbihdas que se lle expoñan.
	Traballos de aula	O alumno debe seguir utilizando a tutoría individualizada para a resolución das dúbihdas que se lle expoñan.

Avaliación	Descripción	Cualificación
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Os coñecementos adquiridos na sesión maxistral serán avaliados mediante unha proba escrita na que se exponrán cuestións de desenvolvemento. As probas realizaranse nas seguintes datas: -1 ^a oportunidade: 16 de xaneiro, ás 16:00 h . Aulas:Magna e 1.4 -2 ^a oportunidade: 27 de xuño, ás 17:00h. Aula Magna	80
Resolución de problemas e/ou exercicios	O traballo da aula valorarase en atención a dous criterios: por unha banda, os casos prácticos e traballos que sexan obxecto de exposición na aula, así como, por outra banda, mediante os traballos que deberán ser entregados ao profesor	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

A impartición desta materia é responsabilidade de dúas áreas de conocimento: Dereito Constitucional e Dereito Internacional Público

-A área de Dereito Constitucional impartirá os temas 1-7 (Bloque I) durante a primeira metade do primeiro cuadri mestre.

-A área de Dereito Internacional Público impartirá os temas 8-14 (Bloque II) durante a segunda metade do primeiro cuadri mestre.

En canto á avaliação final, cada unha das áreas de coñecemento que participan na materia terá un peso proporcional á súa carga docente, é dicir, Dereito Constitucional 50% e Dereito Internacional Público 50%. Cada área de coñecemento, á hora de determinar a súa nota, farao de seguindo o establecido no apartado relativo á avaliação é dicir : 20% da nota mediante resolución de problemas ou exercicios e 80% preguntas de desenvolvemento.

En relación á proba de desenvolvemento, esta constará de dous partes, unha por cada área de coñecemento. Cada parte farase en follas independentes, para que cada profesor poida corrixir o seu parte.

Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 50% en cada parte.

Os alumnos que non se someta á avaliación , a proba a realizar constará de dous partes: a realización dunha proba escrita con cuestións de desenvolvemento así como a resolución dun caso práctico, exame que, en todo caso, representará o 100% da cualificación.

As probas finais realizaranse nas seguintes datas:

-1ª oportunidad: 16 de xaneiro ás 17:00h na aula Magna

-2ª oportunidade: 27 de xuño, ás 17:00h na aula Magna

Bibliografía. Fontes de información

- Mangas Martín, A; Liñán Nogueras, D, **Instituciones y Derecho de la Unión Europea**, 2010,
Sobrino Heredia, J.M, **Recopilación de textos internacionales y de la Unión Europea**, 2012,
Aldecoa Luzárraga, F (Coord), **La diplomacia común europea: el servicio europeo de acción exterior**, 2012,
Pérez de Nanclares, **La dimensión exterior del espacio de libertad, seguridad y justicia**, 2012,
Sánchez Ramos, B, **La Unión Europea y las relaciones diplomáticas**, 2004,
Sánchez Ramos, B en Sobrino Heredia, J. M (dir) Innovación y conocimiento, **La representación exterior de la Unión Europea tras el Tratado de Lisboa: en busca de la unidad Eficacia y coherencia**, 2010,
Sánchez Ramos, B, **De las Delegaciones de la Comisión Europea a las Delegaciones de la Unión Europea ¿Qué novedades aporta Lisboa?**, 2012,
Pérez Bernárdez, C, **Las relaciones de la Unión Europea con Organizaciones Internacionales. Análisis jurídico de la práctica institucional**, 2007,
Sánchez, Víctor M, **Derecho de la Unión Europea**, 2010,
Roldán Barbero, J, **La nueva política de seguridad de la Unión Europea**, 2012,
López Castillo, A; Sáinz Arnáiz, A y Ferreres Comelia V, **Constitución y Constitución Europea: análisis de la Declaración del Tribunal Constitucional**, 2005,
Rubio Llorente, F, **La Constitución Española y el Tratado de Maastricht**, 1992,
Aragón Reyes, M, **La Constitución española y el TUE: La reforma de la constitución**,
Sánchez Ramos, B (dir), **La Unión Europea como actor global. Algunas cuestiones analizadas desde el Tratado de Lisboa**, 2013,
-

Recoméndase a asistencia a aula cos Tratados da Unión Europea e a Constitución española

---

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Dereito comunitario/O03G080V01701

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/O03G080V01101

Dereito: Dereito constitucional II/O03G080V01201

Dereito internacional público/O03G080V01303
